

Det europæiske
borgerpanel for
**lærings-
mobilitet**
Informationssæt

#LearningMobilityEU

Om dette sæt

Velkommen til det europæiske borgerpanel for læringsmobilitet!

For det første vil vi gerne takke dig for at have accepteret at deltage i denne proces. Du er sammen med 149 andre borgere fra hele EU ved at gå i gang med et rigtigt eventyr, en borgerovervejselsesproces, der fokuserer på læringsmobilitet.

For at hjælpe dig med bedre at forstå denne proces har vi struktureret dette informations-sæt i fem afsnit:

- 1. INTRODUKTION TIL DEN NYE GENERATION AF EUROPÆISKE BORGERPANELER** 4
Borgerpaneler er en demokratisk innovation, der sætter borgerne i centrum af den offentlige politik. I dette afsnit giver vi dig et kort overblik over, hvordan sådanne processer fungerer.
- 2. OPGAVEN: HVAD SKAL JEG ARBEJDE MED?** 6
Europa-Kommissionen har kaldt jer sammen for at udføre en specifik opgave. Her er det punkt, som du er inviteret til at opfylde.
- 3. EMNET: HVAD HAR JEG BRUG FOR AT VIDE OM LÆRINGSMOBILITET?** 8
Du behøver ikke være eller blive ekspert for at bidrage meningsfuldt til borgerpanelet, men det er vigtigt, at du kender til nogle grundlæggende oplysninger om emnet. I dette afsnit vil du lære om de vigtigste udfordringer og muligheder, der følger med spørgsmålene om læringsmobilitet.
- 4. PRAKTISK INFORMATION** 14
Vi håber at gøre din rejse og deltagelse så problemfri som muligt. Dette afsnit dækker transport, indkvartering, dagpenge og andre praktiske spørgsmål, du skal overveje.
- 5. HVEM ER DET, DER ORGANISERER DETTE PANEL?** 16
Det er vigtigt, at du ved, hvilke institutioner og organisationer der er ansvarlige for disse paneler.

1. Introduktion til den **nye generation** af europæiske borgerpaneler

Hvad er de europæiske borgerpaneler?

I Europa-Kommissionens borgerpaneler mødes tilfældigt udvalgte borgere fra alle 27 EU-medlemsstater for at drøfte vigtige kommende forslag på europæisk plan. På grundlag af disse tværnationale interaktioner fremsætter borgerne henstillinger, som Europa-Kommissionen vil tage hensyn til, når den fastlægger sine politiske mål og konkrete politikker.

I 2021-22 indkaldte EU fire paneler under konferencen om Europas fremtid. Der var 800 tilfældigt udvalgte borgere samlet i fire europæiske borgerpaneler, som hver mødtes til tre møder.

Deltagerne delte – på deres eget sprog – deres perspektiver og idéer om emnerne økonomi, social retfærdighed, job, uddannelse, kultur, ungdom, sport, digital omstilling, EU-demokrati, værdier, sikkerhed, retsstatsprincipper, klimaændringer, sundhed, migration og EU's rolle i verden. I slutningen af panelerne formulerede borgerne 178 henstillinger, som senere resulterede i 49 forslag og mere end 300 tilknyttede foranstaltninger.

En ny generation af borgerpaneler

Konferencens europæiske paneler var en banebrydende demokratisk øvelse på europæisk plan, som satte borgerne i centrum for udformningen af EU's fremtid.

De borgere, der deltog i konferencen, efterlyste lignende og hyppigere muligheder for at deltage i den europæiske politikudformning i fremtiden. Som svar meddelte formanden for Europa-Kommissionen, Ursula von der Leyen, at der var oprettet en ny generation af borgerpaneler, som skulle høre tilfældigt udvalgte borgere om visse centrale forslag på europæisk plan. De borgerpaneler, der var centrale for konferencen (om Europas fremtid), er nu et fast element i vores demokratiske liv, som hun sagde i sin State of the Union-tale i september 2022.

Den nye generation af borgerpaneler har til formål at bygge videre på de tidligere erfaringer. Der blev præsenteret tre nye paneler, som mødes til tre møder hver. Denne gang vil borgerpanelerne behandle mere konkrete politiske emner med fokus på madspild, virtuelle verdener og læringsmobilitet. Deltagerne vil ved hjælp af tolke kunne kommunikere med hinanden på deres eget sprog.

Hvordan fungerer borgerpanelerne?

Hvert panel består af 150 tilfældigt udvalgte borgere fra alle EU-medlemsstater, hvoraf en tredjedel er yngre end 26 år og repræsenterer de kommende generationer i Europa. Borgerpanelet kombinerer samarbejde i små grupper (på ca.

12 personer) med plenararbejde (alle 150 deltagere tilsammen). For at udføre dette arbejde vil paneldeltagerne blive støttet af et faciliteringsteam. Dette team består af eksperter i at gøre gruppearbejde mere dynamisk for at få det bedste ud af hver enkelt og af gruppen som helhed. De vil også give borgerne en række redskaber til samarbejde og kollektiv beslutningstagning.

Som panelmedlem er det vigtigt, at du forstår, at denne proces ikke har til formål at gøre dig til ekspert i emnet. Du vil få grundlæggende viden om emnet, og baseret på dine egne værdier og livserfaringer kan du komme med anbefalinger.

Det europæiske borgerpanel for læringsmobilitet

Som du allerede ved, er du paneldeltager i panelet om læringsmobilitet. I dette panel deltager I i tre møder. To møder vil finde sted personligt (i Bruxelles), og et møde vil blive gennemført virtuelt (online):

- **Møde 1:**
3.-5. marts (på stedet i Bruxelles)
- **Møde 2:**
24.-26. marts (online)
- **Møde 3:**
28.-30. april (på stedet i Bruxelles)

2. Opgaven: Hvad skal jeg arbejde med?

Da 800 tilfældigt udvalgte borgere samledes under konferencen om Europas fremtid i 2021-22, understregede resultatet af drøftelserne vigtigheden af, at EU og dets medlemsstater fremmer europæiske udvekslinger på forskellige områder, både fysisk og digitalt, herunder uddannelsesudveksling, venskabsudveksling, rejser og faglig mobilitet (herunder for lærere og lokale folkevalgte politikere) og etablerer et inklusivt europæisk uddannelsesområde i 2025, hvor alle borgere har lige adgang til uddannelse af høj kvalitet og livslang læring, herunder i landdistrikter og fjernliggende områder.

EU og medlemsstaterne har forpligtet sig til at fremme læringsmobilitet på tværs af grænserne for elever og undervisere uanset alder, uddannelsesniveau, baggrund, sundhed og oprindelsesregion. Derfor har Europa-Kommissionen besluttet at fremsætte et nyt politisk forslag i 2023 med det formål at fremme læringsmobilitet for alle i det europæiske uddannelsesområde – uanset hvor du kommer fra, eller hvor du er i livet. Det indkalder dette borgerpanel, der opfordrer sine deltagere til at besvare følgende spørgsmål:

Hvordan kan vi gøre muligheder for læringsmobilitet til en realitet for alle?

Europa-Kommissionen vil gerne bede borgerne om hjælp til at gøre læringsmobilitet i Europa mere tilgængelig for og bedre kendt af enhver lærende eller underviser. Borgerne opfordres til at identificere de vigtigste hindringer for læringsmobilitet, og hvad der skal til for at gøre det til en realitet for alle. Desuden opfordres borgerne til at tage hensyn til følgende punkter:

- Behovet for at inddrage flere grupper af studerende og undervisere, navnlig personer med færre muligheder (på grund af handicap, sundhedsproblemer, økonomiske, sociale, geografiske og andre barrierer) samt mindre mobile grupper (f.eks. skoleelever og lærere, lærlinge og praktikanter, vokselever og undervisere).
- behovet for at holde mobiliteten så miljøvenlig som muligt i forbindelse med valg af rejseform og fremme af bæredygtig praksis for at bidrage til bekæmpelsen af klimaændringer.
- muligheder og udfordringer, som digitaliseringen kan byde på (f.eks. bedre brug af digitale platforme til læring, blanding på stedet og onlinelæring)
- potentialer for læringsmobilitet med henblik på interkulturel dialog, aktivt medborgerskab og fremme af fælles værdier.

Under panelets møder vil borgerne modtage tilstrækkelige oplysninger til at forstå emnet, identificere hindringer og afvejninger, drøfte og prioritere løsninger, der sigter mod at øge læringsmobiliteten i Europa.

Som medlem af borgerpanelet vil du modtage flere oplysninger fra talernes indlæg. Du kan diskutere fordele og ulemper ved forskellige mulige løsninger, deres gennemførlighed og deres betydning, i henhold til dine individuelle og kollektive værdier.

Resultatet af dit arbejde vil være en liste over henstillinger, som vil blive videregivet til Europa-Kommissionen. Det vil støtte Kommissionens arbejde med et forslag til Rådets henstilling om læringsmobilitet.

På det første møde vil I opbygge en fælles vision for, hvordan fremtiden for læringsmobilitet i Europa skal være, og identificere de forskellige målgrupper, som vi skal overveje for at gøre læringsmobilitet til en realitet for alle.

Med støtte fra eksterne talere vil I dykke dybere ned i en forståelse af emnet samt de forskellige programmer og aktiviteter, det omfatter. Ved dette møde vil du dele og høre fra andre borgere om potentialet, men også udfordringerne ved læringsmobilitet til interkulturel dialog. I vil også se på nye tendenser, der kan påvirke læringsmobilitet i fremtiden, såsom den digitale omstilling og klimæændringer.

På det andet møde vil I bygge videre på den fælles vision, målgrupper og nye tendenser, der blev identificeret på første møde, for mere detaljeret at drøfte de vigtigste hindringer og udfordringer, som forskellige grupper af europæiske borgere står over for, når det gælder læringsmobilitet. Vi vil invitere mange aktører, der arbejder inden for mobilitet, som vil et stort udvalg af perspektiver på emnet med jer. Dette vil give jer mulighed for bedre at vurdere de eksisterende ideer og løsninger, der kommer på bordet, og identificere margener for forbedring.

På det tredje og sidste møde vil I konsolidere jeres henstillinger til Europa-Kommissionen om, hvordan man kan øge læringsmobiliteten i Europa, ved at pege på nøgleområder, der kan forbedres, og ved at prioritere de mest lovende løsninger for forskellige grupper.

3. Emnet: Hvad har jeg brug for at vide om læringsmobilitet?

Nu, hvor du ved lidt mere om processen, kan vi fokusere på selve emnet. Vi har sammensat dette korte afsnit for at hjælpe dig med at sætte dig ind i dette emne, som har mange facetter. Selvfølgelig kan vi ikke dække alle aspekter på få sider, og du vil modtage mere detaljerede oplysninger gennem hele panelet. Vi håber, at dette afsnit giver dig indsigt, der kan hjælpe med at få præsentationerne til at give mening og bidrage til panelets diskussioner og aktiviteter.

Hvad er den politiske baggrund for "læringsmobilitet"?

Den Europæiske Union har mere end 35 års erfaring med at støtte programmer og strategier til fremme af borgernes mobilitet og fremme af grænseoverskridende udvekslinger og samarbejde om læring.

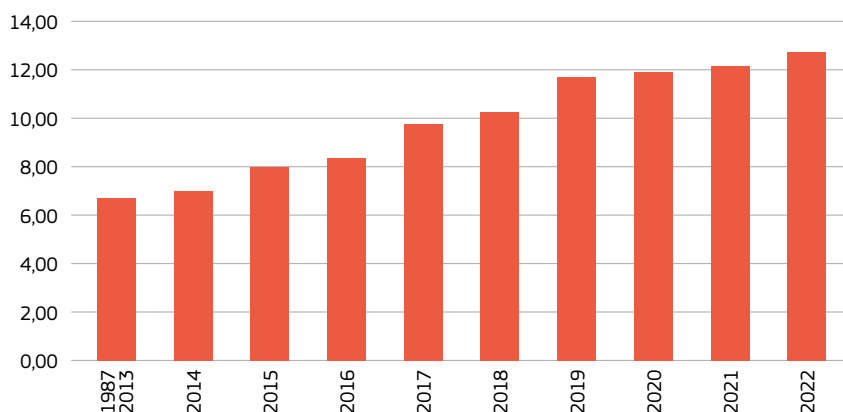
Øget læringsmobilitet i EU er et centralt aspekt af EU's uddannelsespolitik. Målet er at fremme større mobilitet for studerende, lærere og andre fagfolk inden for uddannelse og erhvervsuddannelse i EU. Dette mål hænger tæt sammen med EU's bredere mål om at fremme et mere integreret og inkluderende EU samt fremme EU-borgernes konkurrenceevne og beskæftigelsesegnethed. EU ser læringsmobilitet som en måde at øge den gensidige forståelse og kulturelle udveksling mellem de europæiske borgere på og hjælpe dem med at erhverve de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige i en globaliseret verden. Dette omfatter bl.a. fremmedsprogskompetencer. Uddannelsesmobilitet bidrager også til at forstå andre uddannelsessystemer, der er et væsentligt element for samhørigheden mellem uddannelse og erhvervsuddannelse i Europa, som kernen i det europæiske uddannelsesområde.

Blandt disse EU-aktioner er Erasmus+ det vigtigste EU-program til støtte for almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og sport i Europa.

- Programmets hovedtræk er at støtte det, der kaldes "læringsmobilitet", som er et ophold i udlandet i en vis tid i et **læringsmiljø** som på et universitet, i en skole eller endda en virksomhed.
- Det er åbent for en bred vifte af **deltagere**, som universitetsstuderende, elever i erhvervsuddannelse, praktikanter og lærlinge, skoleelever, voksne elever, undervisere og uddannelsespersonale, unge og ungdomsarbejdere¹ eller sportstrænere.
- Læringsmobilitet giver dem mulighed for at rejse til udlandet i en studieperiode, en praktikplads eller en ungdomsudveksling for at udvikle deres viden, færdigheder (herunder deres fremmedsprogskompetencer) og beskæftigelsesegnethed.

ERASMUS+-MOBILITET I MILLIONER

(kilde: Erasmus+ årsberetning 2021, s. 17)

KUMULATIVE MOBILITETSPERIODER FOR ERASMUS+,
ALLE AKTIVITETER, STUDERENDE OG PERSONALE
(i alt påbegyndt pr. år i millioner siden 1987, 2022 er foreløbig)

Europa-Kommissionen har planer om at træffe foranstaltninger, der gør det lettere for alle elever, undervisere og ansatte at bevæge sig mellem uddannelsessystemer i forskellige lande og dermed gøre læringsperioder i udlandet for alle til en regel snarere end en undtagelse. Det nye initiativ har til formål at øge mulighederne for at lære i udlandet i EU for alle inden for alle sektorer (skoleuddannelse, erhvervsuddannelse, videregående uddannelse, voksenuddannelse, ungdom og sport) og på alle niveauer af formel, ikke-formel og uformel læring.

Under hensyntagen til anbefalingerne fra dette borgerpanel vil Kommissionen foreslå, hvordan man kan overvinde barrierer og give incitamenter til at forbedre adgangen til tværnational læringsmobilitet, og hvordan man kan tackle nye udviklinger i læringsmønstre. Af særlig interesse er mere fleksible, blandede og virtuelle læringsformater samt behovet for mere bæredygtige rejser, adfærd og praksis.

EU og medlemsstaternes rolle

EU har en supplerende kompetence på politiskområderne uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og sport, hvilket betyder, at den har en støttende rolle i samarbejdet mellem medlemsstaterne på disse områder. EU arbejder også for at fremme anerkendelse af kvalifikationer og støtte udviklingen af fælles kvalitetsstandarder for læring. Desuden yder EU støtte til initiativer på disse områder gennem forskellige programmer og initiativer, såsom Erasmus+-programmet. EU har imidlertid ikke beføjelse til at lovgive om uddannelse eller disse andre områder, da dette henhører under medlemsstaternes kompetence.

Formel, ikke-formel og uformel læring: Hvad er forskellene?

FORMEL LÆRING	IKKE-FORMEL LÆRING	UFORMEL LÆRING
Planlagt og struktureret læring (læring er målet for aktiviteter engageret i af eleverne og et pensum følges) sker inden for uddannelsessystemer med henblik på eksamensbevis eller grad opnåelse.	Planlagt og struktureret læring sker på underviste kurser. Det omfatter workshops, seminarer og tutorials samt private lektioner og enorme åbne online kurser taget med henblik på at udvikle færdigheder og evner.	Læring sker naturligt (i modsætning til på en planlagt og struktureret måde) som en del af forskellige aktiviteter (fx digitale færdigheder udviklet gennem fritidsaktiviteter).

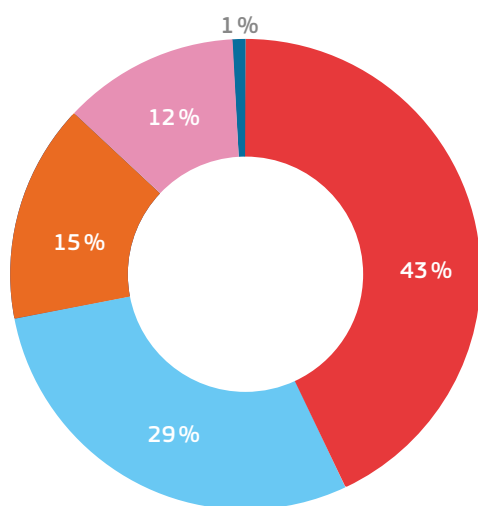
¹ Personer, der arbejder med unge for at støtte deres udvikling ved hjælp af ikke-formelle og uformelle metoder

Hvad er forskellige typer læringsmobilitet?

Når folk tænker på læringsmobilitetsaktiviteter, har de en tendens til at tænke på unge, der tager på udveksling som en del af deres videregående uddannelser. Men læringsmobilitet er et meget bredere begreb, der omfatter alle elever og undervisere.

ERASMUS+ MOBILITET PR. OMRÅDE

(kilde: Erasmus+ årsberetning 2021, s. 29)

MOBILITET I ÅR 2021 PR. OMRÅDE

F.eks. kan personale i skoleundervisning eller voksenundervisning deltage i læringsmobilitetsaktiviteter såsom jobskygge (observation), følge kurser og undervise eller deltage i uddannelsesopgaver på tværs af grænserne. Det betyder, at lærerne kan få unikke oplevelser og følge et bredere sæt af praksis til at forbedre deres egen måde at undervise eller organisere læring på.

Som et andet eksempel er læringsmobilitetsmuligheder også tilgængelige for elever i erhvervsuddannelse (erhvervsuddannelse), hvilket er levering af færdigheder og viden relateret til en bestemt handel, erhverv eller kald, hvor den studerende eller medarbejder ønsker at deltage. Mobilitet inden for erhvervsuddannelse kan give eleverne bedre faglige færdigheder, der letter deres beskæftigelsesegnet, og som støtter udviklingen af deres fremmedsprogskundskaber, sociale kompetencer og kulturelle bevidsthed.

Disse eksempler illustrerer, at læringsmobilitet ikke kun er en mulighed for unge i deres studier, men også for mere højtstående og erfarent personale. De **forskellige former for læringsmobilitet** kan opsummeres som:

- 1. Elevmobilitet:** Det drejer sig om bevægelighed for skoleelever, erhvervsuddannelseselever og studerende på videregående uddannelser mellem uddannelsesinstitutioner inden for eller uden for EU. Dette kan omfatte studier i udlandsprogrammer, udvekslingsprogrammer og andre former for internationale studier.
- 2. Lærer- og personalemobilitet:** Det drejer sig om læreres og andre erhvervsuddannelsers bevægelighed mellem uddannelsesinstitutioner i eller uden for EU. Det kan omfatte lærerudvekslingsprogrammer, jobskygning (læring på jobbet, hvor en person bruger tid på at observere og arbejde sammen med en mere erfaren kollega) og andre former for faglig udvikling. Det omfatter også sportstrænere (personale i sportsorganisationer, primært på lokalt plan).
- 3. Lærings- og praktikopholdsmobilitet:** Det drejer sig om unge menneskers bevægelighed mellem virksomheder eller organisationer inden for eller uden for EU med henblik på lærlinge- eller praktikophold.
- 4. Voksen læringsmobilitet:** Det refererer til bevægelsen af voksne elever med det formål at deltage i formelle og ikke-formelle læringsaktiviteter.
- 5. Ikke-formel og uformel mobilitet for unge:** Det vedrører hovedsagelig ungdomsudveksling og mobilitet for unge arbejdstagere.
- 6. Online og virtuel mobilitet:** Det refererer til brugen af digitale teknologier til at lette mobilitet, såsom onlinekurser, virtuelle udvekslinger og andre former for fjernundervisning.

Den læringsmobilitetsmulighed, der udføres, er naturligvis forskellig afhængigt af den tilbudte læringsaktivitet. Hver type mobilitet har sine egne specifikke funktioner, mål og målgrupper. Den overordnede ambition med denne mulighed er dog stadig den samme: at forbedre læringsresultaterne, at øge fremmedsprogskompetencerne, at øge den interkulturelle bevidsthed og at øge bevidstheden om forskellige tilgange til læring og udveksling af god praksis.

95% af deltagerne er enten tilfredse eller **meget tilfredse** med deres **mobilitet**

99% vil anbefale **oplevelsen**

78% har forbedret deres **fremmedsprogskompetencer**

87% siger, at **fremmedsprog** er vigtige

75% mener, at de har bedre **karrieremuligheder**

76% har en **bedre idé** om deres fremtidige karriere

83% vil gerne arbejde i et **internationalt miljø**

89% føler sig mere bevidste om **europæiske værdier**

73% er mere interesserede i **europæiske emner**

64% føler sig mere **europæiske**

89% mener, at de har udviklet en bedre **tolerancebevidsthed**

Hvilke fordele kan vi forvente af at øge læringsmobiliteten?

I henstillingerne fra konferencen om Europas fremtid anbefalede deltagerne klart, at læringsmobilitetsmuligheder bør fremmes og gøres tilgængelige for alle i alle medlemsstater, uanset alder, uddannelsesniveau, baggrund og finansielle midler. Det indikerer, at det er en prioritet for borgerne i Europa at gøre læringsmobilitet til en realitet for alle.

Læringsmobilitet er en stærk drivkraft til at forbedre kvaliteten af uddannelsesinstitutioner og organisationer og interessenter, der er involveret i ikke-formelle og uformelle læringssammenhænge og ungdomsarbejde. Læringsmobilitet kan styrke interkulturelle kompetencer og deltagelse i medborgerskab. Deltagerne lærer ikke kun af det materiale, de studerer, men også fra praksis med at engagere sig i aktiviteter på tværs af grænserne. Erfaringer på tværs af grænser bidrager aktivt til positive holdninger til EU og til udviklingen af en europæisk identitet. Europa-Kommissionens planer om at fremme udviklingen af læringsmobiliteten vil tilskynde medlemsstaterne til at gøre mobilitetsoplevelser til en værdsat del af alle uddannelsesforløb. Medlemsstaterne kan integrere muligheden for mobilitet i uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer, herunder arbejdsbaseret læring såsom praktikophold/praktikophold og lærlingeuddannelser.

Et første skridt i denne retning, det udvidede anvendelsesområde for Erasmus-programmet 2021-2027, vil gøre det muligt for flere mennesker at drage fordel af værdifulde lærings- og uddannelsesperioder i udlandet og opnå viden, færdigheder og kompetencer i processen. Den bør også bidrage til at fremme mere inkluderende², miljøvenlige, digitalt forberedte og afbalancerede former for læringsmobilitet.

Initiativet vil ligeledes have en positiv indvirkning på yderligere internationalisering, samarbejde og forbedring af kvaliteten af uddannelsesinstitutioner og organisationer og interessenter, der er involveret i ikke-formelle og uformelle læringssammenhænge og ungdomsarbejde.

Kort sagt kan øget læringsmobilitet i EU medføre en **række fordele**:

- **Kulturel og sproglig mangfoldighed:** Mobilitetsprogrammer eksponerer enkeltpersoner for forskellige kulturer, sprog og tankegange, som kan udvide deres perspektiver og fremme interkulturel forståelse.
- **Personlig udvikling:** Mobilitetsprogrammer kan være en værdifuld livserfaring, der kan fremme personlig vækst og selvtilid.
- **Forbedret beskæftigelsesegnethed:** Læringsmobilitetsprogrammer kan hjælpe enkeltpersoner med at erhverve sig nye færdigheder og viden, som kan gøre dem mere konkurrencedygtige på arbejdsmarkedet og forbedre deres karrieremuligheder.
- **Netværks- og karrieremuligheder:** Mobilitetsprogrammer kan give enkeltpersoner mulighed for at mødes og netværke med fagfolk fra andre lande, hvilket kan åbne op for nye karrieremuligheder.
- **Internationalt samarbejde og forståelse:** Mobilitetsprogrammer kan fremme større samarbejde og forståelse mellem lande, hvilket kan have en positiv indvirkning på de politiske, økonomiske og sociale forbindelser.
- **Forbedre kvaliteten af uddannelse og erhvervsuddannelse:** Erfaringer med mobilitet kan bidrage til at forbedre kvaliteten af uddannelsessystemerne ved at tilskynde til udveksling af god praksis og fremme innovation.
- **Bidrag til EU's integration:** Mobilitetsprogrammer kan fremme en følelse af europæisk identitet, fremme EU's fælles værdier og bidrage til at integrere EU.

² Strategi for integration og mangfoldighed under Erasmus+ og det europæiske solidaritetskorpset. Link: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

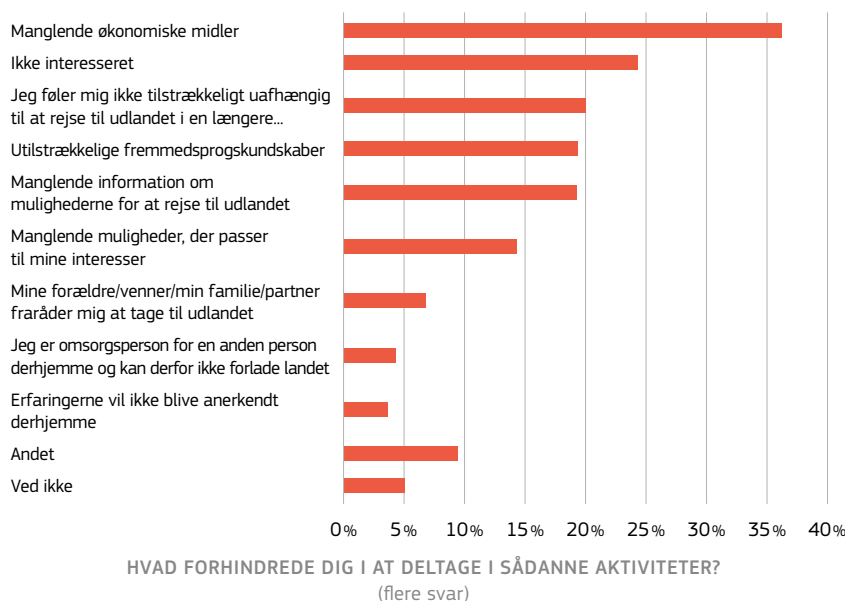
Hvad kan forhindre læringsmobilitet?

I Eurobarometer-undersøgelsen fra 2022 om ungdom og demokrati i Det Europæiske Ungdomsår sagde kun 15 % af de unge, der deltog i undersøgelsen, at de har deltaget i studier, uddannelse eller lærlingeuddannelse i et andet EU-land. Samtidig er interessen for læringsmobilitet stor. Samme undersøgelse fremhævede også, at unge ser en forbedring af almen og faglig uddannelse, herunder fri bevægelighed for studerende, lærlinge, elever osv. inden for de tre vigtigste fokusområder for Det Europæiske Ungdomsår. Så hvorfor forskellen?

Selv om tværnationale læringsmobilitetsaktiviteter har vist sig at være meget værdifulde erfaringer til at folk kan opnå viden, færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for personlig, uddannelsesmæssig og faglig udvikling- såvel som borgerinddragelse og social inklusion- er der vigtige barrierer. Nogle af de mest relevante **hindringer for læringsmobilitet**, der er identificeret, er følgende:

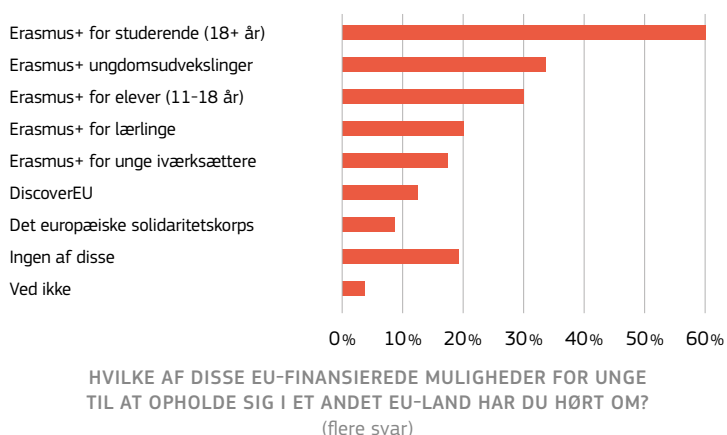
UNGE BORGERES HINDRINGER FOR AT DELTAGE I LÆRINGSMOBILITET

(kilde: Flashbarometer 502 Summary, 2022, s. 8)

UNGE BORGERES BEVIDSTHED OM MULIGHEDERNE FOR LÆRINGSMOBILITET

(kilde: Flashbarometer 502 Summary, 2022, s. 10)

Som nævnt ovenfor har færre end én ud af fem unge i EU gennemført studier, uddannelse eller lærlingeuddannelser i et andet EU-land, hvilket skyldes en lang række hindringer. Hindringerne omfatter manglende finansielle midler, vanskeligheder med at forberede sig tilstrækkeligt på mobilitet (f.eks. udvikling af fremmedsprogskundskaber) samt manglende bevidsthed, motivation og støtte til elever og undervisere i at engagere sig i læringsmobilitet. Yderligere hindringer omfatter manglende muligheder, der matcher interesser, hindringer som følge af handicap, administrative og juridiske hindringer samt usammenhængende systemer og foranstaltninger, der gennemføres af forskellige EU-medlemsstater og på EU-plan.

Naturligvis kan disse barrierer variere afhængigt af den specifikke type læringsmobilitetsaktivitet, der udføres. F.eks. har kun et mindretal af lærere på sekundærtrinnet været i udlandet, og faget har stor indflydelse på lærernes deltagelse i mobilitetsaktiviteter³. For elevernes mobilitet på lang sigt er der flere hindringer for anerkendelse af læringsperioder i udlandet, herunder en række anerkendelsespolitikker, praksis og usikkerhed om anerkendelsesprocessen⁴. For studerende på videregående uddannelser opfattes den økonomiske byrde som en stor hindring for mobilitet sammen med adskillelse fra familie og venner⁵. Desuden kan de potentielle vanskeligheder ved at lære på et andet sprog end hjemstedets undervisningssprog være en demotiverende faktor⁶. Lignende udfordringer påvirker erhvervsuddannelsen. Især for lærlinge hæmmes mobiliteten af finansielle begrænsninger, administrative byrder og sprogbarrierer. Desuden er der forskelle i kompensation, sundheds- og sikkerhedsstandarder samt lærlingens retlige status. Arbejdsgiverne er også ofte tilbageholdende med at engagere sig i og støtte mobilitet⁷.

Løsningen på at øge læringsmobiliteten for én gruppe er muligvis ikke den samme som for en anden gruppe. Når man tænker på måder at gøre læringsmobilitet til en realitet for alle, er det vigtigt at huske på sammenhængen mellem de forskellige grupper og de specifikke problemer, de står over for.

³ EURYDICE, Lærere i Europa: Karriere, Udvikling og Trivsel, 2021

⁴Forberedende foranstaltning «Ekspertnetværk om anerkendelse af resultater af læringsperioder i udlandet i den almen gymnasiale uddannelse» (2019-2021) EAC-2019-0620.

⁵ EUROSTUDENT-projektet. Link: <https://www.eurostudent.eu/>

⁶ "Hvis kurser i hjemlandet blev undervist på et andet sprog end hjemlandets - for det meste engelsk - er chancen for at studere i udlandet næsten 3 gange højere", EUROGRADUATE-pilotundersøgelsen. Link: <https://www.eurograduate.eu/>

⁷ Muligheder og barrierer for langtidsmobilitet for lærlinge på tværs af grænser. Beviser fra undersøgelser på lands- og projektniveau. Link: https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-10/3089_da.pdf

Hvilke værktøjer og fremgangsmåder er lagt på bordet?

Europa-Kommissionen ønsker at indsamle borgernes og interessenternes synspunkter om centrale hindringer og incitamenter til mobilitet i forbindelse med læring. Det vil gøre det muligt for Kommissionen at prioritere fjernelse af hindringer og skabelse af incitamenter, som borgerne og de berørte parter anser for at være de mest relevante.

Desuden vil Europa-Kommissionen gerne vide, hvordan man kan skabe læringsmobilitet for at støtte grøn omstilling, hvordan man bedre kan bruge digitale værktøjer (f.eks. for at få fuldt udbytte af fleksible læringsformater, der kombinerer fysisk og virtuel læring og brugen af digitale platforme), samt hvordan læringsmobilitet kan være mere inkluderende.

Formålet er at gøre læringsperioder i udlandet til en normalitet snarere end en undtagelse. Mere specifikt at øge mulighederne for at lære og undervise i udlandet i og uden for EU for alle, ikke kun for nogle grupper. Det omfatter forskellige former for læring, såsom formel, ikke-formel og uformel læring. Derudover omfatter det forskellige grupper såsom lærere, lærlinge, praktikanter, skoleelever, ungdoms- og ungdomsarbejdere, voksne elever og sportsfolk.

At gøre læringsmobilitet til en realitet for alle vil kræve en stor indsats og innovativ tænkning. Blandt mange af de ting, vi skal håndtere, er vi nødt til at:

- identificere hindringer for læringsmobilitet, så flere mennesker føler et incitament og engagement til at opleve læringsmobilitet.
- give vejledning i, hvordan de forskellige hindringer for læringsmobilitet kan overvindes, da det kan være lettere at påpege problemerne end at finde løsninger på dem.
- fremme læringsmobilitet og identificere mulige incitamenter, således at alle, der potentielt kan drage fordel af en læringsmobilitetsmulighed, er klar over det.
- gøre læringsmobilitet mere socialt inkluderende og tilgængelig for dårligt stillede grupper, såsom personer med handicap og personer med lav indkomstbaggrund.
- gøre læringsmobilitet mere miljøvenlig ved at fokusere på mere bæredygtige rejser, adfærd og praksis.
- i højere grad at sammenkæde læringsmobilitet med digitale læringsmuligheder og overveje mere fleksible, blandede og virtuelle læringsformater.
- bedre anerkendelse af kvalifikationer opnået gennem mobilitetsprogrammer.
- forenkle de administrative procedurer for at gøre det lettere for enkeltpersoner at deltage i mobilitetsprogrammer.
- tilvejebringe let tilgængelig information og støtte til at hjælpe enkeltpersoner med at finde og deltage i mobilitetsprogrammer.
- tilskynde den private sektor til at deltage i støtte- og mobilitetsprogrammer.

Du kan finde en ordliste over de vigtigste udtryk her:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Category:Education_and_training_glossary

08/02/2023: Indledning af den offentlige høring om fremtiden for læringsmobilitet

Sideløbende med Borgerpanelet har Europa-Kommissionen også iværksat andre målrettede konsultationer med interessenter. Den 8. februar 2023 indledte Kommissionen en offentlig høring med det formål at informere borgerne og alle interesserede parter om sit kommende forslag om at ajourføre EU's ramme for læringsmobilitet og indsamle dokumentation og deres synspunkter herom.

Forslaget vil ajourføre den nuværende **EU-ramme for læringsmobilitet** for at gøre det lettere for de studerende at bevæge sig mellem uddannelsessystemerne og fremme læringsmobilitet som en mulighed for alle. De vigtigste hindringer i at deltage i læringsmobilitet og måder at håndtere dem på vil blive drøftet gennem offentlig høring af borgere og interessenter, såsom elever, undervisere, personale i alle uddannelsessektorer, ungdomsarbejdere, lærlinge og idrætsmedarbejdere. Især organisationer, der sender og modtager deltagere i mobilitetsaktiviteter, herunder arbejdsgivere, er velkomne til at dele deres feedback. Også input fra beslutningstagere, interesseorganisationer og forskere er meget værdifulde.

Indkaldelsen af beviser og spørgeskemaet om offentlig høring, der stilles til rådighed på alle EU-sprog, vil være åben i 12 uger. Du kan få adgang til dem på **Have your Say**-portalen.

4. Praktisk information

Vi glæder os til at byde dig velkommen til Next Generation af de europæiske borgerpaneler, der starter fredag den 3. marts i Bruxelles, Belgien. Vi sender dig de praktiske oplysninger til forberedelse af din rejse og din mødedeltagelse. Til orientering:

To møder vil finde sted personligt (i Bruxelles), og et møde vil blive gennemført virtuelt (online):

● **Møde 1**

3.-5. marts

(på stedet i Bruxelles)

● **Møde 2**

24.-26. marts

(online)

● **Møde 3**

28.-30. april

(på stedet i Bruxelles)

1. PR. DAG

Der vil blive udbetalt diæter (en godtgørelse til dækning af leveomkostninger) på 90,00 euro pr. konference og rejsedag. Diæterne udbetales efter deltagelse i mødet baseret på en deltagerliste.

2. LOGISTIK

REJSEFORBEREDELSE

Du har eller vil modtage din rejseplan og e-billet. Hvis du har yderligere spørgsmål vedrørende dine rejseforberedelser, bedes du kontakte os på info@futureeu.events

TRANSPORT

Omstigning ved ankomsten: Ved ankomsten til lufthavnen/togstationen, vil værtinder med den næste generation af de europæiske borgerpaneler velkomst bord (plakat) byde dig velkommen og ledsage dig til transferbussen. Hvis du støder på vanskeligheder med at finde værtinderne, bedes du ringe på 00 32 - 478 79 68 53 eller 00 32 - 478 79 68 63 mellem 7:00 og 21:00

Med fly: Når du har hentet din bagage i lufthavnen, bedes du gå til den informationsskranke, der er tilgængelig i ankomstterminalen, hvor vores værtinder venter dig.

Med tog: På Midi Bruxelles-stationen skal gå hen til cafeteriaet Prêt à Manger, hvor vores værtinder med konferencens velkomstkilt og fremmøde venter på dig.

Når du er i Bruxelles: Fra hotellerne til Europa-Kommissionens lokaler vil der blive organiseret gruppetransport med en shuttlebus fra hotellerne til konferencebygningen. Du bedes møde op i hotellets lobby inden planlagt afgangstidspunkt. Vores team vil vise dig vejen til shuttlebussen. Hvis du foretrækker at rej-

se til Europa-Kommissionens lokaler på egen hånd, bedes du alligevel underrette vores supportteam, inden du rejser.

Når du er i Bruxelles: Fra den sociale begivenhed til hotellerne. Efter mødet kan der planlægges sociale arrangementer, og der vil blive organiseret gruppetransport med shuttlebus fra Europa-Kommissionens lokaler til stedet. Efter middagen arrangeres gruppetransport med shuttlebus fra restauranten til hotellerne.

Transport ved afrejse: Vi arrangerer transport tilbage til lufthavnen/togstationen for alle deltagere fra det hotel, I bor på. En opslagstavle vil angive afgangstidspunktet i hotellets lobby.

INDKVARTERING

Vores team vil byde dig velkommen ved din ankomst til hotellet, give dig en trykt dagsorden og alle relevante oplysninger. Der er reserveret et enkelt værelse med morgenmad og gratis trådløs internetadgang til dig. Se din booking-e-mail. Bemærk, at alt ekstraudstyr (f.eks. minibar, roomservice, telefon, hotelbar, vaskeriservice, tidlig indtjekning eller sen udtjekning osv.) er for din egen regning og vil ikke blive dækket af arrangørerne. Du bedes afregne alle ekstra udgifter direkte på hotellet.

VIGTIGT: Officiel indtjekningstid er kl. 15:00 og udtjekningstid er kl. 12:00 på afrejsedagen. Vores personale vil være til stede på hotellet for at hjælpe, hvis det er nødvendigt. Hvis du ankommer tidligere, vil hotellet gøre deres bedste i forhold til den aktuelle værelsesbelægning. Ikke desto mindre kan der forekomme ventetid, og du er velkommen til at efterlade din bagage og vente i hotellets lobby.

3. DIVERSE

Dresscode

Du bedes medbringe smart-afslappet tøj til møderne, en varm jakke og et tørklæde til indendørs og en vandtæt vinterfrakke samt varme behagelige sko og paraplyer til udendørs brug. Temperaturerne i februar vil sandsynligvis ligge omkring 7 °C og en gennemsnitlig laveste temperatur på 4 °C.

Drikkevand

Vandhanevandet er sikkert at drikke i Belgien. Flaskevand eller filtreret vand er let tilgængeligt og vil blive tilbudt under alle møder, måltider og sociale arrangementer.

Tidszone

Aktuel tid er CET - Centraleuropæisk tid (UTC/GMT +1 time).

Turistinformation

Bruxelles er rig på historie, arkitektur, gastronomi, kultur og meget mere! Hvis du opholder dig i Bruxelles i weekenden, er du velkommen til at besøge Bruxelles-hovedstadsregionens hjemmeside for at opdage alle de kulturelle aktiviteter, der er tilgængelige under dit ophold.

Kontakt

Vores team vil bestå af flere personer og værtinder, der vil være tilgængelige før og under hele mødet. Skulle du støde på problemer ved ankomsten, eller din flyafgangstid er ændret, er du velkommen til at kontakte os via e-mail: info@futureu.events

Fortolkning

Mødet vil være tilgængeligt på 24 sprog takket være et professionelle tolkehold. Du bedes sætte tempoet ned og undgå at tale for hurtigt under dit møde.

4. ADGANG TIL BYGNINGEN

Mødet finder sted i Europa-Kommissionens lokaler i Bruxelles. Se dagsordenen for mere information om de nøjagtige bygninger og værelser. Europa-Kommissionens bygning er tilgængelig med et V-pass. En V-pass-e-mail vil blive sendt til dig før begivenheden. Glem ikke at registrere dig via denne e-mail for at færdiggøre processen og få din V-pass-QR-kode. Hvis du ikke har modtaget dit V-pass, bedes du kontakte os via e-mail: info@futureu.events.

Bemærk, at det kan tage mindst 20 minutter at gennemføre sikkerhedstjekket og ankomme til mødelokalet. Sikkerhedsfolkene vil bede om dit V-pass og dit id-kort.

Alle deltagere:

- skal fremvise et gyldigt pas eller id-kort, inden de går ind i bygningen
- skal underkastes sikkerhedskontrol ved indgangspartiet
- rådes til at medbringe opfordringskravelsen eller ethvert andet dokument, der klart angiver deres deltagelse (f.eks. tilmeldingsmail)

5. HELPDESK, INTERNETADGANG

Der vil være en helpdesk ved indgangen til værelserne. Vores kolleger og teamet af værtinder hjælper dig med at finde vej, med at modtage dokumenter eller med eventuelle yderligere spørgsmål, du måtte have. Du kan få adgang til internettet via Wi-Fi-hotspots, som deles på mødedagen.

6. TILGÆNGELIGHED

Europa-Kommissionens lokaler er fuldt tilgængelige for handicappede. Når du tilmelder dig online, bedes du angive dit særlige behov, og vores tjenester vil bestræbe sig på at byde dig bedst muligt velkommen.

Hvem er det, der organiserer dette **panel?**

Borgerpanelet for læringsmobilitet arrangeres af Europa-Kommissionen (Generaldirektoratet for Kommunikation i samarbejde med Generaldirektoratet for Uddannelse, Ungdom, Sport og Kultur og Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion) og støttes af VO Europe (hovedentreprenør) med Missions Publiques, ifok, Deliberativa, Teknologirådet og Kantar Public.

Emneafsnittet blev udarbejdet af organisationsteamet med input fra et vidensudvalg, der omfatter følgende medlemmer:

Ondřej BÁRTA,

(forsker, pulje af europæiske ungdomsforskere og RAY Network, Tjekkiet)

Gina EBNER,

(generalsekretær, European Association for the Education of Adults (EAEA), Belgien)

Mantas PUPINIS,

(partner og forskningsdirektør, PPMI, Litauen)

Juan RAYÓN GONZÁLEZ,

(formand for Erasmus Student Network, Bruxelles)

Mika SAARINEN,

(direktør for Det Nationale Agentur for Erasmus+, Finland)

Beatriz TOURÓN,

(uddannelsesrådgiver, Universitetsministeriet, Spanien)

Fabienne METAYER,

Sektorchef, Erasmus+ Koordineringsenheden, Generaldirektoratet for Uddannelse, Ungdom, Sport og Kultur, Europa-Kommissionen

Giedrius SUDIKAS,

Erasmus+-ansvarlig, Generaldirektoratet for Uddannelse, Ungdom, Sport og Kultur, Europa-Kommissionen

